

IZVJEŠTAJ O ARHEOLOŠKOM NADZORU ZA POTREBE IZGRADNJE UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA GRADA OSIJEKA

Osijek, srpanj/studeni 2016.

Predmet: Arheološki nadzor za potrebe izgradnje Uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Osijeka

Županija: Osječko - baranjska

Općina/Grad: Osijek

Područje nadzora: k.č.br. 10339/8, 10342/5 i 10342/7, k.o. Osijek

Investitor: VODOVOD – OSIJEK, d.o.o. Osijek

Izvođač građevinskih radova: GRADNJA d.o.o. Osijek i DEGREMONT Francuska (voditelj gradilišta: Josip Špoljarić dipl. ing. građ.)

Izvođač arheoloških radova: *Delmat Galiot* d.o.o., Split (voditelj projekta istraživanja i odgovorna osoba: Slavko Galiot, dipl. arheo.)

Voditelj arheološkog nadzora: dipl. arheo. Stipe Pavlinović

Konzervatorski nadzor: Vlatka Revald – Radolić dipl. arh., iz Konzervatorskog odjela u Osijeku

Vrijeme arheološkog nadzora: od 15. srpnja 2016. do studenog 2016.

Arheološka ekipa: Stipe Pavlinović, dipl. arheo., Slavko Galiot, dipl.arh., Srđan Đuričić, mag. arheologije, Josip Galiot student arheologije Josip Bazo, absolvent Sveučilišta u Zadru

UVOD	4
POLOŽAJ LOKALITETA	4
GEO MORFOLOŠKA OBILJEŽJA	5
PREDHODNA ISTAŽIVANJA	5
METODOLOGIJA RADA	6
TIJEK RADOVA	7
DOBIVENI REZULTATI.....	8
INTERPRETACIJA	8
ZAKLJUČAK	9

UVOD

Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku na temelju članka 47. u svezi s člankom 6. stavkom 1. točkom 9. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („NN“ 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 136/12) i članka 4. Pravilnika o arheološkim istraživanjima („NN“ 102/10), izdao je rješenje: Klasa: UP/I 612-08/16-08/0345, Urbroj: 532-04-02-05/01-16-04 od 19. srpnja 2016. godine tvrtki Delmat Galiot d.o.o. iz Splita za provođenje arheološkog nadzora za potrebe izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Osijeka na k.č. br. 10339/8, 10342/5 i 10342/7 u K.O. Osijek. Spomenute katastarske čestice nalaze se u blizini registriranog zaštićenog arheološkog nalazišta „Suvatovo“ u Nemetinu, uvedenog na listi zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z - 6400

Rješenjem je predviđen arheološki nadzor od 15. srpnja s trajanjem do završetka zemljanih iskopa na predmetnoj lokaciji, a o početku i završetku nadzornih radnji izviješten je nadležni Konzervatorski odjel kako je to predviđeno predmetnim Rješenjem.

Točkom 4. spomenutog Rješenja za voditelj arheološkog nadzora imenovan je Stipe Pavlinović dipl. arheo, a ostali članovi arheološkog nadzora bili su još: student Josip Galiot, bacc.archaeo i apsolvent Josip Bazo, arheolozi Slavko Galiot i Srđan Đuričić. Tijekom cjelokupnog postupka arheološkog nadzora vođena je fotodokumentacija i dnevnik arheološkog nadzora od djelatnika tvrtke Delmat Galiot d.o.o. sukladno članku 4. Pravilnika o arheološkim istraživanjima.

POLOŽAJ LOKALITETA

Predmetna lokacija nadzora nalazi se u prigradskom naselju Nemetin kod Osijeka u Osječko – baranjskoj županiji, te obuhvaća prostor katastarskih čestica 10339/8, 10342/5 i 10342/7 u K.O. Osijek. U širem okružju oko 330 m južno od lokacije nalazi se državna ceste D 213 Osijek – Erdut, dok sjevernu stranu definira desna obala rijeka Drave. Istočno i zapadno od budućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Osijeka nalaze se stambeni i gospodarski objekti te obradive i šumske zone.

U mikro-reljefnom pogledano teren postepeno pada od juga prema sjeveru točnije prema koritu rijeke Drave bez značajnijih devijacija u prostoru. Najvidljiviji pad osjetan je tek na obali rijeke.

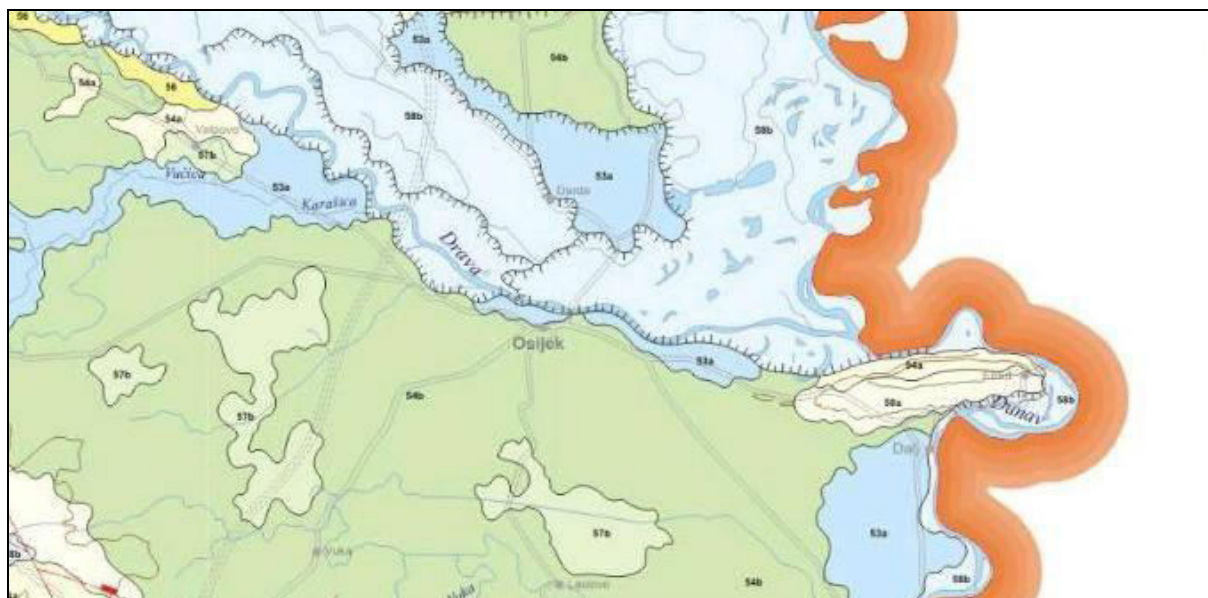
Prije početka izgradnje novog Uređaja cjelokupni prostor nalazio se je pod viskom šumom.

Slika 1: Orto –foto naselja Nemetin i zone budućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Osijeka

GEO MORFOLOŠKA OBILJEŽJA

Prostor Osijeka i njegove šire okolice formirana je u vremenu pleistocena kada dolazi do formiranja lesnih zaravni koji predstavljaju geološku osnovu cijelog prostora. U holocenu dolazi do formiranja fluvijalnih naslaga vezanih uz tok rijeka posebice tok Drave.

Slika 2: Geološka karta okolice Osijeka

PREDHODNA ISTAŽIVANJA

Lokalitet „Suvatova“ kod Nemetia ubicirao je. prof. M. Bulat iz Muzeja Slavonije Osijek 1962. godine u okviru projekta topografskih istraživanja limesa u Slavoniji i Baranji.

Na spomenutoj lokaciji otkrio je mnogobrojne komade rimskih opeka na dijelu terase stare Drave, te je pretpostavio da je kod „Suvatova“ prelazila limeska rimska cesta dravske močvare i Dravu. Uz nalaze iz vremena antike, na lokalitetu su pronađeni i ulomci srednjovjekovne keramike, što potvrđuje kontinuitet života na ovoj strateškoj lokaciji uz Dravu i tijekom srednjeg vijeka

METODOLOGIJA RADA

Kako bi se spriječilo eventualno uništavanje mogućih arheoloških formacija i slojeva u uvjetima konzervatorskog odjela Osijek predviđen je arheološki nadzor nad zemljanim radovima (a u slučaju nailaska na kulturne slojeve prešlo bi se na zaštitna ili neka druga arheološka istraživanja prema nalogu nadležnog konzervatora) na lokaciji budućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Osijeka. Instalacija s pomoćnim zgradama i postrojenjima nalazi se zapadno od registriranog arheološkog lokaliteta „Suvatova“.

Glavni izvođač radova tvrtka Gradnja d.o.o. nominirao je tvrtka Delmat Galiot d.o.o. iz Splita kao podizvoditelja za izvedbu arheološkog nadzora

Arheološki nadzor započeo je u srijedu 15. srpnja 2016. godine i trajao do kraja studenog 2016. godine i podrazumijevao je nadziranje svih strojnih, zemljanih iskopa radi uočavanja i dokumentiranja možebitnih arheoloških slojeva i arheoloških formacija posebice na istočnom dijelu budućeg Uređaja, u čijoj se neposrednoj blizini nalazi spomenuto arheološko nalazište

Tijekom izvedbe projekta na terenu su bili prisutni voditelj nadzora Stipe Pavlinović dipl. arheo, a prema potrebi i drugi članovi arheološke ekipe i to: student Josip Galiot, bacc.archaeo, apsolvant Josip Bazo, te arheolozi Slavko Galiot i Srđan Đuričić.

Vođena ja sva dokumentacija propisana Pravilnikom; koja se sastojala od pisanog dijela (terenskog dnevnika, popisa i opisa stratigrafskih jedinica), te foto-dokumentacije (radne i arheološke snimke učinjene fotoaparatom i uz pomoć drona)

Slika 3 Strojni iskop

Slika 4: Dokumentiranje tijekom i nakon iskopa

TIJEK RADOVA

Po projektnoj dokumentaciji glavna građevinskih radova odvija se na zapadnom dijelu katastarske čestice 10342/5 na kojoj su smještene postojeće instalacije a planirano je smještaj: administrativnih, pomoćnih i servisnih objekata te postrojenja za mehaničku i biološku obradu te obradu mulja. Na istočnoj polovici čestice planirano je pošumljavanje autohtonim sadnicama drveća te stvaranje uređenje zelene površine. Na sjevernom djelu katastarske čestice 10339/8 izveden je odvodni oborinski kanala dok je južni dio predviđen za uređenje zelene površine. Prostor čestice 10342/7 predstavlja sjevernu zonu i obalu rijeke Drave.

Slika 5: Projekt Uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Osijeka

Slika 6: Zračna snimka Uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Osijeka u fazi izgradnje

Strojni iskop započet je na krajnjem istočnom dijelu projektne zone unutar kojeg je izrađen odvodni kanal, te je nastavljen prema zapadu.

DOBIVENI REZULTATI

Arheološkim nadzorom definirano je ukupno 3 stratigrafske jedinice koje čine sve slojevi. Za potrebe foto-dokumentacije napravljeno je 342 MB fotografija, te 450 MB fotografija iz zraka

Tijekom arheološkog nadzora uočena je manja količina recentne keramike, koja je prikupljen isključivo na zapadnom dijelu k.č. 10342/5 odnosno na prostoru izvan zone obuhvata pod nadzorom.

INTERPRETACIJA

Geološku osnovu lokaliteta čine:

SJ 01 – sloj humusa i zemlje izmiješane poljodjelskim radovima, glinovito – prahastog sastav s većim udjelom organskih primjesa, te recentnog materijala (opeka, crijepa, metala, šljunka)

SJ 02 – sloj zbijene zemlje glinovito – pjeskovitog sastava s primjesama teže mrvljive

SJ 03 – sloj lesa

Slika 6: Straigrafsk odnosi

Tijekom arheološkog nadzora nisu uočeni arheološki kulturni slojevi niti arheološke formacije. Ujedno na površini je zamijećena manja količina keramike ali van konteksta. Većinom se radi o recentnim nalazima vrčeva, lonaca s početka 20 stoljeća. Svi spomenuti nalazi pronađeni su na zapadnom dijelu predmetne lokacije. Da se radilo o kući novijeg

datuma potvrđuju i nalazi dvije oplata bunara. Jedna izvedena opekama, a druga napravljen od betonskih cijevi

Slika 7: Bunar s oplatom od opeke

Slika 8: Bunar od betonske cijevi

ZAKLJUČAK

Nakon cjelokupnog provedenog arheološkog nadzora na cijelom predmetnom i propisanom dijelu gradilišta možemo ustvrditi da nisu pronađeni arheološki artefakti ili slojevi koji bi zahtijevali prekid izvođenja iskopnih radova ili tražili provedbu zaštitnih arheoloških istraživanja. Iz pogleda struke nadzor se pokazao kao preventivni standard prilikom izvođenja građevinskih radova i to iz razloga što se na istočnom dijelu prostora građevinskih zahvata nalazi od prije registrirano i zaštićeno arheološko nalazište.

Iz tih razloga preporučamo nadležnom Konzervatorskom odjelu da udovolji zahtjevu naručitelja i da mu dozvoli izvođenje građevinskih radova na cijeloj lokaciji predviđenoj za izgradnju postrojenja Pročistača otpadnih voda grada Osijeka prema projektu.

Izvješće sastavili: S. Pavlinović, S. Galiot, S. Đuričić, dipl. arheolozi

Nacrtna dokumentacija: Josip Bazo

Fotografije: Josip Galiot, Stipe Pavlinović